

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 662/2025-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-42Cpr/28/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-42Cpr/28/2015 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 358/2024-39 z 3. septembra 2024 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **400 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B3-42Cpr/28/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 358/2024-39 z 3. septembra 2024 (ďalej len „predchádzajúci nález“) a vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní ako celku.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 662/2025-18 z 19. novembra 2025 ústavný súd prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti ním namietaných základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom mestského súdu pod sp. zn. B3-42Cpr/28/2015 v období po právoplatnosti predchádzajúceho nálezu (ďalej len „napadnuté konanie“). Vo zvyšnej časti bola ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v antidiskriminačnom spore na základe žaloby podanej 15. apríla 2015, ktorou sa proti žalovanému domáha náhrady nemajetkovej ujmy.

4. Sťažovateľ uvádza, že predmetná vec nie je ani po 10 rokoch a 6 mesiacoch, čo sa týka merita veci a výšky trov konania, právoplatne skončená, pričom sťažnosťou napadnuté konanie je u porušovateľa vedené opakovane v dôsledku odvolacieho konania, v dôsledku ktorého sťažovateľ dosiahol zrušenie rozhodnutia mestského súdu a vrátenia mu veci na nové konanie a rozhodnutie, čím na vrub mestskému súdu je potrebné pričítať aj obdobie vedenia odvolacieho konania na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5CoPr/10/2018.

5. Sťažovateľ sa následne venuje chronológii úkonov v napadnutom konaní tak v období do právoplatnosti predchádzajúceho nálezu ústavného súdu, ako aj v období po nej, kde dochádzalo k viacnásobnej zmene zákonného sudcu a iné úkony súd nevykonával. Sťažovateľ sa 25. augusta 2025 obrátil so sťažnosťou na predsedu mestského súdu, o ktorej bol 23. septembra 2025 upovedomením sp. zn. Spr 334/2025 vyrozumený, že táto bola posúdená ako dôvodná.

6. K ústavnoprávnym kritériám sťažovateľ uvádza, že napadnuté konanie považuje za bežnú súčasť agendy všeobecných súdov. K postupu porušovateľa uvádza, že tento postupuje nesústreďene a neefektívne, pričom osobitne poukazuje na to, že argumentácia predsedu súdu (zmena súdnej mapy, množstvo reštančných vecí, personálna poddimenzovanosť) nemôže prietahy ospravedlniť. Na svojej strane nevidí žiadne skutočnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu, pričom len využíva dostupné prostriedky ochrany (napr. odvolanie). K predmetu konania a jeho významu uvádza, že ide o antidiskriminačné konanie, v ktorom je sťažovateľ slabšou stranou. Vzhľadom na dĺžku konania musí z dôvodu potreby právneho zastúpenia vynaložiť nie zanedbateľné finančné prostriedky a daný spor má pre sťažovateľa morálny význam, pričom sa ani po vyše 10 rokoch nevie domôcť odstránenia právnej neistoty.

7. Sťažovateľ zároveň požaduje primerané finančné zadosťučinenie 15 000 eur a vyslovenie príkazu mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

II.

Vyjadrenie mestského súdu, replika sťažovateľa

II.1. Stanovisko mestského súdu:

8. Mestský súd k ústavnej sťažnosti zaujal stanovisko podaním sp. zn. 1SprV/896/2025 z 9. decembra 2025, ktorého súčasťou je aj prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní a stanovisko zákonnej sudkyne (ďalej len „stanovisko mestského súdu“).

9. Mestský súd ponúkol chronologický prehľad, počnúc podaním žaloby sťažovateľa. Z prehľadu vyplýva, že v období po právoplatnosti predchádzajúceho nálezu ústavného súdu nedošlo k vykonaniu žiadnych procesných úkonov okrem opakovanej zmeny zákonného sudcu. Predseda mestského súdu uznáva, že pretrváva stav právnej neistoty. Vzhľadom na to, že v prvom náleze ústavný súd judikoval absenciu právnej či skutkovej zložitosti veci, mestský súd poukazuje len na rozsah navrhovaného dokazovania, ktorý celkovú dĺžku konania predlžuje.

10. Zákonná sudkyňa vo svojom stanovisku uvádza, že predmetná vec jej bola pridelená 12. novembra 2025 spolu s ďalšími približne 330 prerozdelenými vecami, ktoré vybavuje postupne, zohľadňujúc dĺžku konania a predmet sporu. Po naštudovaní spisu a prijatí dodatku k rozvrhu práce na rok 2026 určujúceho rozpis pojednávacích dní a miestností, bezodkladne nariadi termín pojednávania. Pre krátkosť času od pridelenia danej veci sa k prieskumom vyjadrovať nebude.

II.2. Replika sťažovateľa:

11. Sťažovateľ sa k stanovisku mestského súdu vyjadril podaním z 22. decembra 2025, v ktorom uviedol, že mestský súd neposkytol argumenty ospravedlňujúce jeho nesústreďený a neefektívny postup. Zdôrazňuje, že samotný mestský súd konštatuje pretrvávajúce prieskumy. Poukazuje na obdobie 1 a pol roka, počas ktorého nebolo nariadené ani jedno pojednávanie. Následne sa vyjadruje ku skutočnostiam a obdobiu, vo vzťahu ku ktorému bola ústavná sťažnosť odmietnutá a žiada o priznanie náhrady trov konania aj za repliku.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ústavnom súde)]. S predmetným postupom vyslovil súhlas aj okresný súd vo svojom stanovisku.

13. Predmetom prieskumu ústavného súdu je posúdenie, či postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo po právoplatnosti predchádzajúceho nálezu ústavného súdu k zbytočným prieskumom, a tým k porušeniu práv sťažovateľa.

14. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, zohľadňujúc nielen nečinnosť,

ale aj nesústredenú činnosť konajúceho súdu (m. m. II. ÚS 579/2024 a tam uvedená judikatúra), sledujúc splnenie základnej povinnosti súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (bližšie pozri II. ÚS 584/2024).

15. Klasifikáciu priesťahov v konaní ako zbytočných s následným vyslovením alebo nevyslovením porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov ústavný súd posudzuje vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

16. Z pohľadu právnej a skutkovej zložitosti prejednávanej veci ústavný súd konštatuje, že s predmetným aspektom sa vyčerpávajúco vysporiadal ústavný súd v prvom náleze (pozn. bod 10), a to s negatívnym záverom. Vzhľadom na to, že okrem zmeny zákonného sudcu v napadnutom konaní neboli vykonané iné procesné úkony, na danom závere sa nič nezmenilo. Z uvedeného dôvodu je aj poukaz mestského súdu na rozsah navrhovaného dokazovania bez relevancie.

17. Vzhľadom na absenciu akýchkoľvek procesných úkonov v posudzovanom období nemá pre posúdenie opodstatnenosti tejto ústavnej sťažnosti význam skúmanie správania sťažovateľa.

18. Ako už bolo uvedené, z ústavnej sťažnosti, vyjadrenia mestského súdu a predloženého súdneho spisu vyplýva, že v posudzovanom období neboli (s výnimkou viacnásobnej zmeny sudcu) vykonané žiadne procesné úkony. K obrane mestského súdu ústavný súd už opakovane judikoval, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priesťahy v súdnom konaní (II. ÚS 522/2025 a tam uvedená judikatúra).

19. Ústavný súd preto dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 2 charty (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

20. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

21. Napriek zisteniu ústavného súdu, že postupom mestského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, ústavný súd neprikázal mestskému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priesťahov, pretože tento príkaz mestskému súdu v posudzovanom konaní už vyslovil v predchádzajúcom náleze a príkaz naďalej trvá (bod 4 výroku nálezu).

22. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

23. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie. Pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci, predovšetkým dĺžku napadnutého konania (pozn. obdobie od právoplatnosti prvého nálezu po rozhodnutie ústavného súdu v tejto veci), neodôvodnenú nečinnosť súdu a nesústredenú činnosť, predmet konania, snahu mestského súdu meritórne rozhodnúť, ako aj násobné zmeny zákonného sudcu. Po zohľadnení týchto okolností, majú na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 400 eur (bod 2 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania pred ústavným súdom. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Za repliku k stanovisku mestského súdu odmenu nepriznal, keďže neobsahovala žiadne nové skutočnosti ani argumentáciu, ktorá by ústavnému súdu nebola známa z ústavnej sťažnosti, resp. z obsahu predloženého súdneho spisu a, navyše, v značnom rozsahu bola venovaná skutočnostiam a obdobiu, proti ktorým bola ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá. Vypočítaná náhrada trov sa podľa § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov zvyšuje o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane, a predstavuje celkom 949,17 eur (bod 3 výroku nálezu).

25. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu